

05 sep 2024 -11:18

Regie der Gebouwen stelt gerestaureerde zittingszalen in het gerechtsgebouw van Dendermonde opnieuw in gebruik

Op 2 september 2024 werden de zittingszalen in het gerechtsgebouw van Dendermonde aan het Justitieplein 1 opnieuw in gebruik genomen. De Regie der Gebouwen restaureerde deze zalen naar hun oorspronkelijke uitzicht en voegde moderne technieken toe om het comfort voor de gebruikers te verhogen. De werken gingen van start in maart 2023 en kostten 1,2 miljoen euro (inclusief btw). Het publiek kan de gerestaureerde zalen bezoeken tijdens de Open Monumentendag van zondag 8 september, tussen 13 en 17 uur.

“De restauratie van de zittingszalen en de aanpalende gangen van het gerechtsgebouw van Dendermonde toont eens te meer aan dat de Regie der Gebouwen en ikzelf er alles aan doen om justitie niet alleen efficiënter en operationeler te maken, maar ook beter af te stemmen op de hedendaagse noden, met het grootste respect voor ons erfgoed. Hoewel er nog heel wat werk aan de winkel is in andere gebouwen in het land, kunnen we hier trots zijn op het feit dat we gewerkt hebben aan meer rechtszalen, akoestisch efficiëntere lokalen, nieuw meubilair, enz. Het is essentieel om het personeel van justitie te respecteren door hen betere werkomstandigheden te bieden. Dit gebouw, dat bijna een eeuw bestaat, is ook een getuige van onze geschiedenis die we moeten bewaren en vrijwaren. Dankzij deze restauratie combineert het gebouw nu traditie en innovatie op harmonieuze wijze, met de nadruk op toegankelijkheid voor iedereen, evenals comfort en veiligheid voor de gebruikers. Er is bijzondere aandacht besteed aan het milieuvriendelijker maken van het gebouw door onder andere de isolatie te verbeteren. We zijn er trots op dat we de medewerkers van justitie na deze werkzaamheden een gebouw kunnen aanbieden waarmee ze het gerechtelijk systeem van morgen kunnen laten gelden”, aldus Mathieu Michel, uittredend staatssecretaris van de Regie der Gebouwen.

Historiek

Het gerechtsgebouw bevindt zich vlak naast het stadhuis aan de Grote Markt van Dendermonde en huisvest de rechtbank van eerste aanleg. Het complex werd gebouwd tussen 1923 en 1927 naar een ontwerp van architect Valentin Vaerwyck en is sinds 1996 beschermd als monument.

Het gebouw is opgetrokken in expressionistische baksteenarchitectuur en vormt een eclectisch geheel van elementen uit verschillende stijl- en bouwperiodes.

Restauratie bel-etage rechtervleugel in verschillende fasen

In maart 2023 startte de Regie der Gebouwen met de volledige restauratie van de bel-etage van de rechtervleugel. Om ervoor te zorgen dat de zittingen in het gerechtsgebouw konden blijven doorgaan,

werden de werken in twee fasen aangepakt.

Fase één omvatte alle ruimtes langs de gang aan de voorgevel. Deze werken werden afgerond in november 2023; deze ruimtes zijn sindsdien weer in gebruik door de FOD Justitie. Fase twee omvatte alle ruimtes langs de gangen aan de zij- en achtergevel. Deze ruimtes werden begin september 2024 opnieuw in gebruik genomen.

Het gaat hoofdzakelijk om zittingszalen die werden gerestaureerd, maar ook de aanpalende gangen kregen een grondige opknappbeurt. Bovendien werd de inkomhal van het gebouw herschilderd in haar oorspronkelijke kleuren.

Ten slotte werd het sanitair op de bel-etage van de rechtervleugel volledig vernieuwd en werd er een aangepast toilet voorzien voor personen met een beperkte mobiliteit.

Herstel van oorspronkelijke uitzicht

De ruimtes op de bel-etage van de rechtervleugel werden zoveel mogelijk naar hun oorspronkelijke uitzicht gerestaureerd met uitgesproken kleuren of behang.

Dit gedeelte van het gebouw werd in de jaren 50 en 80 van de vorige eeuw al eens heringericht, waarbij de afwerkingslagen van de muren verwijderd of overschilderd werden. Voorafgaand aan de restauratie werd dan ook een stratigrafisch onderzoek uitgevoerd om de originele kleuren en materialen van het interieur in kaart te brengen.

De restauratie hield onder andere algemene opfrissings- en inrichtingswerken in, zoals schilderwerken en het vervangen of het herstellen van de vloeren, die naar gelang de ruimte bestaan uit marmer, visgraatparket of cementtegels.

Er werden ook twee nieuwe, grote zittingszalen gecreëerd door het samenvoegen van verschillende ruimtes. Deze sluiten rechtstreeks aan op het cellencomplex, waardoor de gedetineerden niet meer in contact komen met de andere bezoekers van het gebouw en de veiligheid wordt verhoogd. In plaats van zeven, zijn er voortaan acht zittingszalen in het gerechtsgebouw.

In de twee nieuwe zittingszalen werd er nieuw, modern meubilair voorzien. In de bestaande zittingszalen werd het originele meubilair (ook van de hand van Valentin Vaerwyck) gerestaureerd.

Subtiele integratie van moderne technieken

Bij de restauratie werden er op een subtiele manier moderne technieken geïntegreerd in deze waardevolle zalen. De convectoren werden bijvoorbeeld aan het zicht onttrokken met een MDF-omkasting,

die is afgewerkt met een kronkelende lijn die de loop van de rivier de Dender voorstelt. In het zittingsmeubilair zijn op een subtiele manier stopcontacten en voeding voor data ingewerkt; deze ingrepen zijn bovendien omkeerbaar. Ook de vloerdozen zijn op een discrete manier ingewerkt in het visgraatparket.

De zittingszalen werden akoestisch performant gemaakt door toevoeging van een akoestisch spanplafond.

Restauratie buitenschrijnwerk

Ook het houten buitenschrijnwerk van de bel-etage van de rechtervleugel werd gerestaureerd. Hierbij werd een evenwicht gezocht tussen enerzijds het oorspronkelijke uitzicht behouden en anderzijds het gebouw energiezuiniger maken.

Zo werd voor het schrijnwerk in de gang grenzend aan de centrale binnenkoer de originele beglazing behouden. Wat betreft het schrijnwerk aan de buitengevel werd de beglazing vervangen door vacuüm isolatieglas met wemeling voor een energetisch binnencomfort.

Volgende restauratieproject: het Ros Beiaard

Met deze restauratiewerken is nu een groot deel van de publieke ruimtes van het gebouw aangepakt. De linkervleugel van het gebouw werd immers al in de jaren 2000 gerenoveerd.

De Regie der Gebouwen voerde intussen ook een studie uit voor de restauratie van het koperen standbeeld van het Ros Beiaard bovenop de toren van het gerechtsgedouw en de onderliggende lantaarn ervan. De Regie der Gebouwen zal binnenkort een overheidsopdracht publiceren voor deze restauratiewerken. De werken zelf zijn voorzien in 2025 en duren minstens 3 maanden. Het beeld zelf zal in een atelier worden gerestaureerd.

Open Monumentendag 8/9: openstelling gebouw

Tijdens de Open Monumentendag van zondag 8 september 2024 kan men de gerestaureerde zalen bezoeken, en dit tussen 13 en 17 uur. Meer info op de [website van Open Monumentendag](#).

Technische fiche (renovatie gelijkvloers rechtervleugel)

- Eigenaar: Belgische staat
- Bouwheer: Regie der Gebouwen
- Gebruiker: Federale Overheidsdienst Justitie
- Aannemer: Monument - Vandekerckhove
- Duur van de werken: maart 2023 - augustus 2024
- Kostprijs van de werken: 1,2 miljoen euro, inclusief btw
- Vloeroppervlakte die gerenoveerd werd: ongeveer 670 m²

Regie der Gebouwen
Gulden Vlieslaan 87 / 2
1060 Brussel
België
+32 2 541 65 11
<http://www.buildingsagency.be>

Nele Heerwegh (NL) -Johan Vanderborght
(FR)
+32 (0)470 13 10 74
+32 (0)479 63 14 16
press@buildingsagency.be